

ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษาเปรียบเทียบ
ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด
กรมสามัญศึกษาและโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย

นางสาวช่อทิพย์ ราตรีเกรียงไกร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมนิเทศ
ภาควิชาสังคมนิเทศมานุษยวิทยา สาขาประชากรศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

000620

J 15492509

The Aspiration of Fathers Towards Children's
Education and Occupation : A Comparative Study of Secondary
Education Students In Schools Under the
Elementary and Adult Education Department and Universities

Miss Chothip Rasrikriengkrai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Demography)

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย

โดย นางสาวช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาประชากรศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลินี ชุ่มพฤกษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ชุ่มภาค)

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพร ชีระสวัสดิ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพันธ์ ชุ่มภาค)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลินี ชุ่มพฤกษ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษาเปรียบเทียบ
ระหว่างนักเรียนชั้นประโยคมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและ
โรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย

ชื่อ   นางสาวช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลินี ชุ่มพฤษ

ภาควิชา   สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาประชากรศาสตร์

ปีการศึกษา   ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษา
และอาชีพของบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประโยคมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและ
ในโรงเรียนสาธิต

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลจากโครงการติดตามและประเมินผลการแบ่งท้องที่
การศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ดำเนินการโดยฝ่ายวิจัย เศรษฐกิจการศึกษา กองแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ ได้จำนวนตัวอย่าง
บิดานักเรียนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ๘๖๘ คน และจำนวนตัวอย่างของบิดานักเรียนโรงเรียน
สาธิต ๔๕๖ คน รวมจำนวนตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ ๑๓๒๔ คน

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ตั้งสมมุติฐานหลักคือ บัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมมี
อิทธิพลต่อความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร

ด้านความมุ่งหวังในการศึกษา พบว่าบัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม มีอิทธิพล
ต่อความมุ่งหวังในการศึกษาของบุตร และเมื่อพิจารณาตามสังกัดโรงเรียนแล้วพบว่าบิดาของนักเรียน
ทั้งสองสังกัดส่วนใหญ่จะมีความมุ่งหวังให้บุตรจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าขึ้นไป และความ

มุ่งหวังรองลงมาคือให้จบอาชีวศึกษา พบว่าอัตราส่วนร้อยละของบิดาของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมีความมุ่งหวังให้บุตรจบระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าขึ้นไปสูงกว่าบิดานักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา หากแต่อัตราส่วนร้อยละของบิดาที่มุ่งให้จบระดับอาชีวศึกษาน้อยกว่า

ด้านความมุ่งหวังในอาชีพพบว่าบิดานักเรียนทั้งสองสังกัดส่วนใหญ่มีแนวโน้มของความมุ่งหวังให้บุตรมีอาชีพวิชาชีพและอาชีพที่เกี่ยวข้องสูงที่สุด และถ้ามาพิจารณาในรายละเอียดโดยเปรียบเทียบระหว่างสังกัดกันแล้ว ปรากฏว่าบิดานักเรียนโรงเรียนสาธิตมีร้อยละของความมุ่งหวังให้บุตรมีอาชีพวิชาชีพและอาชีพที่เกี่ยวข้องสูงกว่าความมุ่งหวังของบิดานักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในขณะที่อัตราส่วนร้อยละของบิดานักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามีความมุ่งหวังให้บุตรมีอาชีพข้าราชการสูงกว่าความมุ่งหวังของบิดานักเรียนโรงเรียนสาธิต

2

Thesis Title   The Aspiration of Fathers Toward Children's Education
and Occupation : A Comparative Study of Secondary
Students in Schools under The Elementary and Adult
Education Department and Universities.

Name   Chohip Rasrikriengkrai, Miss

Thesis Advisor   Assistant Professor Malinee Chalum-pluk, Miss

Department   Sociology and Anthropology

Academic Year   1980

Abstract

The purpose of This study is to compare the fathers' aspiration for education and occupation of their children studying in upper secondary level in schools under the Elementary and Adult Education Department and Universities.

Data used in this study are derived from the Follow-up and Evaluation Program of School Zoney in Bangkok Metropolis which was carried out by Research Section within the Educational Planning Division, Office of the Under-Secretary of State for Education, Ministry of Education during February 1977. The total sample of 1,324 are obtained, 868 fathers of student in school under the Elementary and Adult Education Department and 456 of those under universities.

The main hypothesis is stated that the demographic, social and economic factors have an effect an fathers' aspiration toward their children's education and occupation.

7

It appears from the study that the demographic, social and economic factors have an effect upon fathers' aspiration towards their children's education and occupation. Taking type of schools into consideration fathers of students both under the Elementary and Universities aspire their children to achieve bachelor degree or higher and next to B.A. is vocational education level. More over, it is found that the percentage of fathers of students in schools under Universities who want their children finish bachelor degree is higher than those under the Elementary and Adult Education Department, while the latter group prefers their children finish vocational level.

In terms of children's occupation, fathers of students in both type of school mostly prefer their children to be in professional and related occupation, with higher percentage of fathers of students in schools under universities than those under the Elementary and Adult Education Department. However, the latter group desires their children to be in official occupation.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์นี้ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลินี ชุ่มพุกฤษ์ อาจารย์ประจำสถาบันประชากรศาสตร์ที่ได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ควบคุมการวิจัย และให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์นี้มาตลอด กราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัสสร ลีมมานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เทียนฉาย กิระนันท์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ ดร.พนม พงษ์โพมูลย์ ผู้อำนวยการกองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นประธานการสอบวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพร ชีระสวัสดิ์ และรองศาสตราจารย์อรพินท์ บุญนาค ซึ่งเป็นกรรมการอีก ๒ ท่าน ที่ได้กรุณาให้แนวความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณคุณบุญลือ ทองอยู่ หัวหน้าฝ่ายวิจัย เศรษฐกิจการศึกษา กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กรุณาให้ใช้โครงการติดตามและประเมินผลการแบ่งห้องที่การศึกษาในกรุงเทพมหานครในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และขอบพระคุณท่านอาจารย์ไทยโรจน์ โรงเรียนสาธิตที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๕ แห่ง ที่กรุณาให้เก็บข้อมูลจากนักเรียนโรงเรียนสาธิต และขอขอบพระคุณ คุณประเสริฐ รัตนะรัต คุณวิมล เต่ากล้า ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้ข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งคุณศรี เรือน บุรณวิช คุณคุณรัตนา ยืนยง คุณพัชรพร จันทवास คุณชวนชื่น โรจน์เลิศจรรยา ที่ช่วยให้การพิมพ์วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อย

ขอขอบคุณ คุณสุนันทา แสงทอง คุณการนุช เจริญศักดิ์ คุณประนมพร สุวรรณเดช คุณอนงค์นาฏ อายูรยีนยง คุณพัชรี วงศ์สกลสาย และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
กิตติกรรมประกาศ
รายการตารางประกอบ
บทที่

หน้า

ง

ฉ

ช

๑. บทนำ

๑

๒. วิธีดำเนินการวิจัย

๒๑

๓. ความมุ่งหวังของบิดานักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
และความมุ่งหวังของบิดานักเรียนโรงเรียนสาธิตที่มีต่อ
การศึกษาของบุตร

๓๐

๔. ความมุ่งหวังของบิดานักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
และความมุ่งหวังของบิดานักเรียนโรงเรียนสาธิตที่มีต่อ
อาชีพของบุตร

๔๖

๕. สรุปและข้อเสนอแนะ

๕๓

บรรณานุกรม

๕๒

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงจำนวนของสถานศึกษา, ระดับชั้นที่ศึกษา, จำนวนห้องเรียน และจำนวนนักเรียนที่ตกเป็นตัวอย่าง	๒๑
๒	แสดงจำนวนโรงเรียนในแต่ละท้องที่การศึกษา, จำนวนนักเรียน	๒๓
๓	แสดงการสุ่มตัวอย่างห้องเรียนและนักเรียนที่ตกเป็นตัวอย่าง	๒๔
๔	อัตราส่วนร้อยละของอายุของบิดา จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๒๖
๕	อัตราส่วนร้อยละของการย้ายถิ่นของบิดา จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๒๗
๖	อัตราส่วนร้อยละของรายได้ของบิดา จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๒๗
๗	อัตราส่วนร้อยละของอาชีพของบิดา จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๒๘
๘	อัตราส่วนร้อยละของการศึกษาของบิดา จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๒๘
๙	อัตราส่วนร้อยละของความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรหญิง จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๓๑
๑๐	อัตราส่วนร้อยละของความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรชาย จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๓๒
๑๑	อัตราส่วนร้อยละของความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรหญิง จำแนกตามอายุของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๓๔
๑๒	อัตราส่วนร้อยละของความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรชาย จำแนกตามอายุของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๓๖
๑๓	อัตราส่วนร้อยละของความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรหญิง จำแนกตามสถานภาพการย้ายถิ่นของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๓๘
๑๔	อัตราส่วนร้อยละของความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรชาย จำแนกตามสถานภาพการย้ายถิ่นของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๓๘
๑๕	อัตราส่วนร้อยละของความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรหญิง จำแนกตามรายได้ของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๔๒

ตารางที่

หน้า

๑๖	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรชาย จำแนกตามรายได้ของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๔๔
๑๗	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรหญิง จำแนกตามอาชีพของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๔๗
๑๘	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรชาย จำแนกตามอาชีพของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๔๘
๑๙	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรหญิง จำแนกตามการศึกษาของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๕๒
๒๐	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตรชาย จำแนกตามการศึกษาของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๕๓
๒๑	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรหญิง จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๕๗
๒๒	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรชาย จำแนกตามสังกัดโรงเรียน	๕๘
๒๓	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรหญิง จำแนกตามอายุของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๖๐
๒๔	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรชาย จำแนกตามอายุของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๖๒
๒๕	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรหญิง จำแนกตามสถานภาพการย้ายถิ่นของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๖๔
๒๖	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรชาย จำแนกตามสถานภาพการย้ายถิ่นของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๖๖
๒๗	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรหญิง จำแนกตามรายได้ของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๖๙

ตารางที่

หน้า

๒๘	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรชาย จำแนกตามรายได้ของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๗๑
๒๘	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรหญิง จำแนกตามอาชีพของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๗๔
๓๐	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรชาย จำแนกตามอาชีพของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๗๖
๓๑	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรหญิง จำแนกตามการศึกษาของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๗๙
๓๒	อัตราส่วนร้อยของความมั่งหวังของบิดาที่มีต่ออาชีพของบุตรชาย จำแนกตามการศึกษาของบิดาและสังกัดโรงเรียน	๘๑